

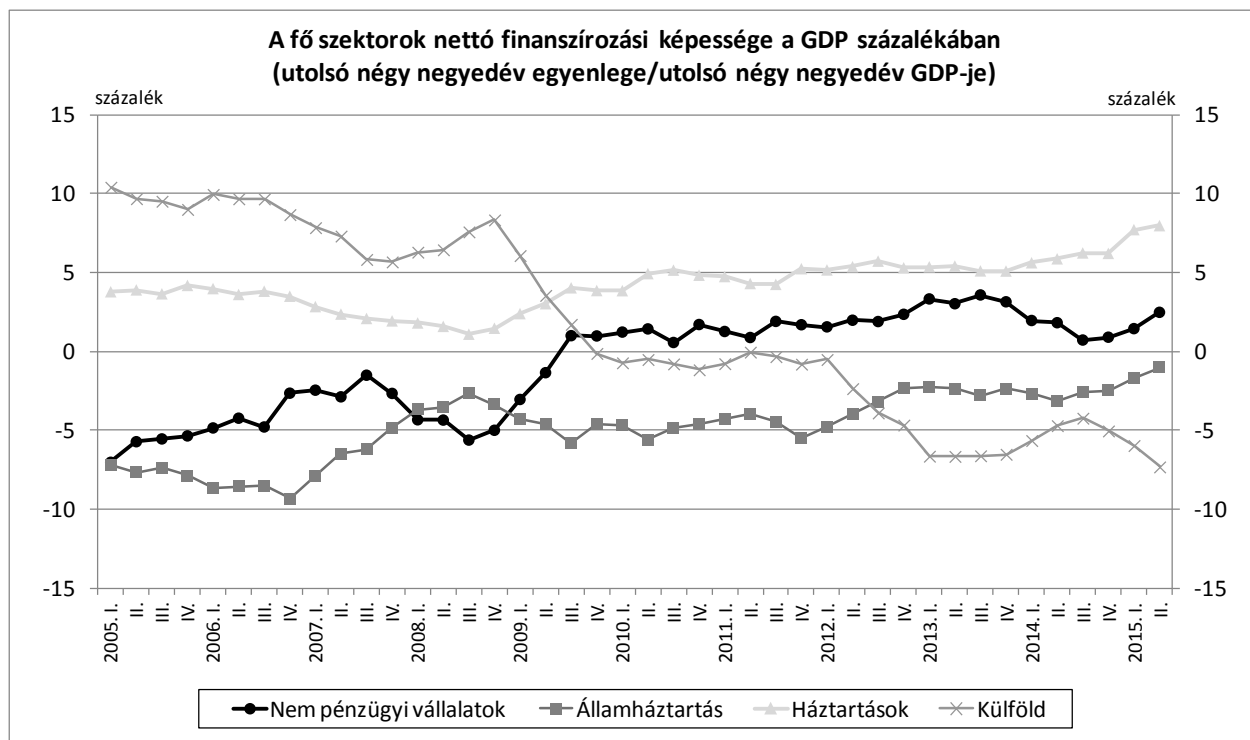

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A nemzetgazdaság pénzügyi számláinak adatairól

2015. II. negyedév

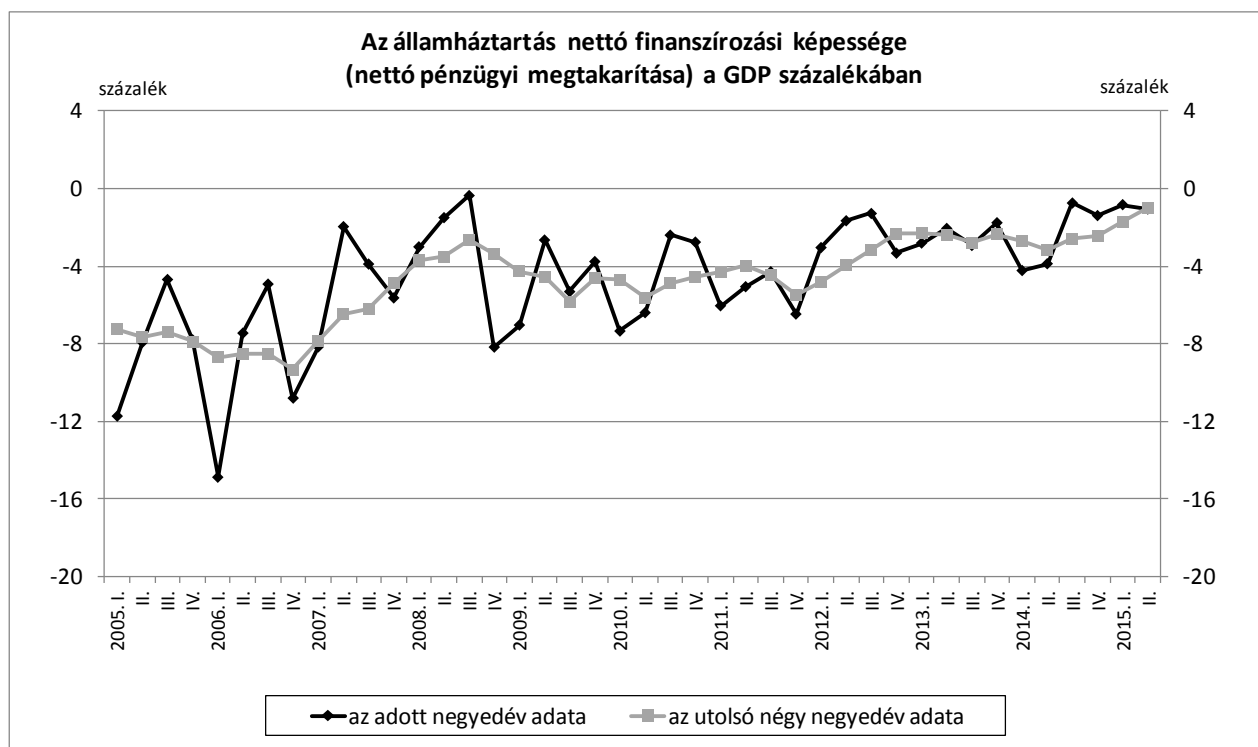
Budapest, 2015. október 1. - A pénzügyi számlák adatai szerint az államháztartás nettó finanszírozási képessége 2015 második negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP¹ -1,0 százalékát tette ki. A háztartások nettó finanszírozási képessége a GDP 8,0 százaléka volt ugyanebben az időszakban. A nem pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képessége a GDP 2,5 százalékát, a külföld nettó finanszírozási képessége a GDP -7,3 százalékát érte el 2015 második negyedévével záruló egy évben.

*Megjegyzés: az áttekinthetőség érdekében a pénzügyi vállalatok és a háztartásokat segítő non-profit intézmények finanszírozási képességei - melyek értéke általában nulla közelében mozog - nem szerepelnek az ábrán. Az egyes negyedéveknél az adott negyedévével záruló egy év egyenlegeinek összege szerepel ugyanezen időszak GDP-jének százalékában kifejezve.

¹ A Központi Statisztikai Hivatal 2015. szeptember 30-án publikálta az éves GDP visszamenőlegesen módosított adatait. Ennek a revízióknak a GDP arányában kifejezett, év végi bruttó államadósságokra gyakorolt hatását külön sorban tüntetjük fel a szektorok főbb adatait tartalmazó táblázat utolsó sorában. Mivel a KSH a negyedéves GDP-adatok revízióját később hajtja végre, az éves GDP-revíziók hatásait a jelenlegi publikációban közzétett GDP-arányos, negyedéves mutatók nem tükrözik.

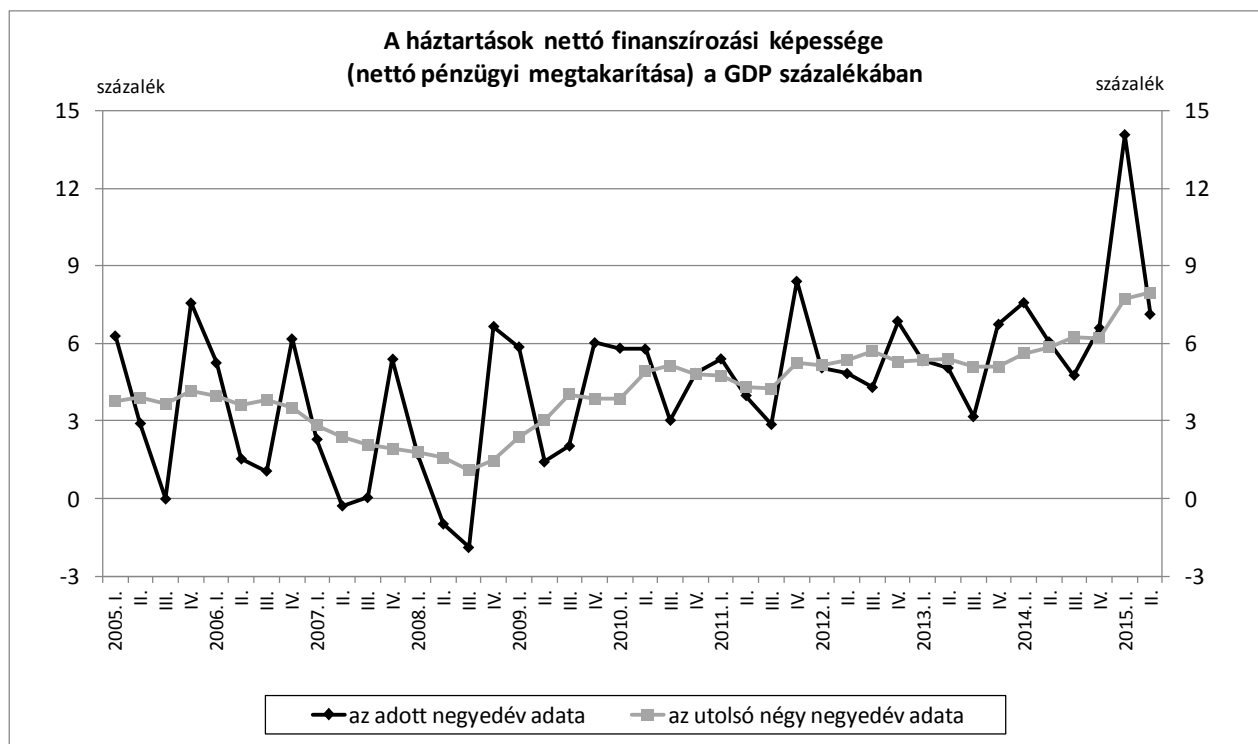
Az államháztartás nettó finanszírozási képessége 2015 második negyedében a negyedéves GDP -1,1 százalékát tette ki (-86 milliárd forintot). Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számításba vett (maastrichti) adóssága 2015 második negyedének végén a GDP 79,6 százaléka volt (25878 milliárd forint). Az adósság növekedéséhez a forint gyengülése 508 milliárd forinttal, a nettó hitelfelvétel pedig 397 milliárd forinttal járult hozzá. A tranzakcióból fakadó növekményből 195 milliárd forintot a Budapest Bank állami megvásárlásához nyújtott MFB hitel magyaráz. Az államháztartás nettó tartozása (22897 milliárd forint) a GDP 70,4 százalékát tette ki 2015 második negyedének végén.

2015 második negyedében a központi kormányzat nettó finanszírozási igénye 14 milliárd forint volt. Eszköz oldalon a Budapest Bank megvásárlása következtében jelentős mértékben nőtt a központi kormányzat által birtokolt részvényállomány. Számottevően növekedtek a központi kormányzat Európai Unióval szembeni egyéb követelése is. Kötelezettség oldalon jelentősen csökkent a rövid lejáratú értékpapír-állomány, egyedül a háztartások esetében mutatkozott nagyobb mértékű kincstárjegy-vásárlás. A hosszú lejáratú értékpapírok tranzakcióból fakadó állománynövekedése két ellentétes irányú folyamat eredményeként alakult ki: a negyedév során jelentős belföldi államkötvény-kibocsátás történt, amit az előző negyedévhez hasonló, nagyarányú külföldi devizakötvény-visszavásárlás részben ellensúlyozott. A hitelek esetében a hosszú lejáratú hitelállomány növekedése mögött elsősorban a részesedésvásárláshoz kapcsolódó hitelfelvétel állt, emellett kisebb mértékű hiteltörlesztés is történt. A rövid lejáratú hitelek tranzakcióból fakadó csökkenését a külföldiekkel szemben fennálló, derivatív ügyletekhez kapcsolódó hitelállomány apadása okozta.

A helyi önkormányzatok nettó finanszírozási igénye 88 milliárd forint volt a második negyedévben. A szektor pénzügyi eszközei közül jelentősen csökkent a hitelintézeteknél elhelyezett önkormányzati betétállomány, amit elsősorban egyéb kötelezettségeinek finanszírozására használt fel. Ennek következtében erőteljesen csökkentek a vállalatokkal szembeni adó- és egyéb tartozásai.

A társadalombiztosítási alapok nettó finanszírozási képessége 16 milliárd forint volt. Eszközeik közül kismértékben nőttek a háztartásokkal szembeni adó- és járulékköveteléseik, míg kötelezettségeik terén nem történt érdemi változás.

A háztartások nettó finanszírozási képessége 2015 második negyedévében a negyedéves GDP 7,1 százalékát tette ki (584 milliárd forintot). A háztartások tárgynegyedévi nettó finanszírozási képességére növelő hatással volt, hogy a devizahitelek egy részének forintosítása és elszámolása a második negyedévre húzódott át. Az ingatlan és egyéb hitelek elszámolásából fakadóan a fennálló hitelállomány tovább csökkent, illetve növekedtek a hiteltartozással már nem rendelkező, elszámolásban résztvevő háztartások pénzügyi eszközei a pénzügyi intézményektől kapott transzfer hatására.

2015 második negyedévében a háztartások legnagyobb mértékben a készpénz- és állampapír állományukat növelték. A készpénzállomány emelkedéséhez mind a forint, mind a valuta készpénz növekedése hozzájárult. Az állampapírok nettó vásárlása elsősorban a rövid lejáratú papírokat érintette, de folyamatosan bővül a hosszú lejáratú államkötvény portfólió is. Ezzel egyidejűleg csökkent a háztartások betétállománya tranzakcióból kifolyóan, bár a folyószámlabetétek növekedtek, ezt ellensúlyozta a lekötött betétek nagyobb mértékű csökkenése. Ebben a

negyedévben a részvényekben és részesedésekben lévő megtakarítások is mérséklődtek. A háztartások befektetési jegyeket érintő tranzakcióit a korábbi időszakhoz hasonlóan a pénzügyi befektetési jegyek nettó eladása, és a nem pénzügyi befektetési jegyek nettó vásárlása jellemezte, mely azonban összességében az állomány csökkenését eredményezte.

A háztartások kötelezettségeinek alakulását a nettó hiteltörlesztés határozta meg. A nettó forinthitel felvétel kismértékben emelkedett, míg a devizahitel tranzakció az ingatlan és a fogyasztási hitelek esetében is jelentősen csökkentette az állományokat.

A nem pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képessége a pénzügyi számlák adatai szerint 2015 második negyedévében a negyedéves GDP 6,6 százalékát érte el (542 milliárd forintot). A nem pénzügyi vállalatok nettó pénzügyi megtakarításának növekedését a szektor pénzügyi eszközeinek bővülése és tartozásainak hasonló mértékű csökkenése eredményezte (konszolidált tranzakciók). A pénzügyi eszközök közül elsősorban a külfölddel szemben fennálló követelések emelkedtek, részben a nyújtott hitelek, részben az általuk tartott tulajdonosi részesedések bővülése révén. A nem pénzügyi vállalatok a készpénzállományuk és a folyószámla betéteik utóbbi időszakot jellemző folyamatos növelése mellett ebben a negyedévben csökkentették a lekötött betétekben és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokban lévő megtakarításaikat.

A kötelezettségek közül csökkentek a belföldi banki hiteltartozások, mind a forint, mind a devizahitelek esetében a nettó hiteltörlesztés volt a jellemző. A nem pénzügyi vállalatok külfölddel szembeni tartozása tranzakcióból adódóan csak kis mértékben változott, bár jelentősen nőtt a külföldtől felvett tulajdonosi hitelek állománya, hasonló mértékben csökkent a részesedés formájában szerzett forrás. A nem pénzügyi vállalatok csökkentették az állammal és a külfölddel szemben fennálló kereskedelmi hiteltartozásaikat is.

A külföld nettó finanszírozási képessége 2015 második negyedévében a negyedéves GDP -9,3 százaléka volt (-759 milliárd forint), vagyis a nemzetgazdaság ilyen mértékben finanszírozta a külföldet. A külföldiek pénzügyi eszközeik közül elsősorban az államháztartással szemben fennálló követeléseiket csökkentették, a jelentős mértékű nettó állampapír eladás révén. Mérséklődött továbbá a külföldiek magyarországi részvénybefektetése, melyben az újrabefektetett jövedelmek második negyedévben történő elszámolása és a Budapest Bank állami felvásárlása játszotta a legnagyobb szerepet. Ezt részben ellensúlyozta, hogy tranzakcióból adódóan növekedett a nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott tulajdonosi hitelek állománya, és jelentősen bővült a hazai hitelintézetekben történő betételhelyezés.

A kötelezettségeket tekintve összességében csökkent a külföldiek rezidens szektorokkal szembeni tartozása. A betétek és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között ebben a negyedévben átrendeződés figyelhető meg, jelentős mértékben nőtt a betétek és ugyanakkor csökkent az értékpapírokból szerzett forrás. Ebben a negyedévben bővültek a nem pénzügyi vállalatok külföldi részvénybefektetése, és növekedett az EU támogatások miatti tartozás is.

Táblázatok

A szektorok főbb adatai

	2012 II. n.év	2012 III. n.év	2012 IV. n.év	2013 I. n.év	2013 II. n.év	2013 III. n.év	2013 IV. n.év	2014 I. n.év	2014 II. n.év	2014 III. n.év	2014 IV. n.év	2015 I. n.év	2015 II. n.év
A nettó finanszírozási képesség negyedéves adatai, milliárd forint													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	312	244	257	141	235	419	141	-204	201	86	202	-26	542
Pénzügyi vállalatok (S.12)	6	44	-101	111	105	81	-120	108	-216	-26	-20	-428	-276
Államháztartás (S.13)	-117	-94	-258	-186	-153	-226	-143	-299	-305	-62	-120	-61	-86
Háztartások (S.14)	340	316	532	352	375	243	548	535	476	395	571	1 041	584
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	-7	-7	21	3	1	-4	20	48	142	1	93	-23	-5
Külföld (S.2)	-534	-503	-450	-422	-564	-514	-446	-188	-299	-394	-725	-503	-759
A nettó finanszírozási képesség négy negyedéves adatai (az adott negyedévvel záruló egy év adata), milliárd forint													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	560	538	669	954	878	1 053	937	591	557	224	285	463	804
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-328	-185	-204	60	159	196	177	174	-147	-254	-154	-690	-750
Államháztartás (S.13)	-1 124	-910	-665	-655	-691	-822	-707	-820	-972	-809	-786	-548	-330
Háztartások (S.14)	1 523	1 633	1 512	1 540	1 575	1 502	1 518	1 701	1 803	1 954	1 977	2 483	2 591
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	39	37	21	9	17	21	20	65	206	211	284	213	66
Külföld (S.2)	-670	-1 114	-1 333	-1 909	-1 938	-1 949	-1 946	-1 711	-1 446	-1 326	-1 606	-1 921	-2 381
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a negyedév végén, milliárd forint													
Államháztartás (S.13)	22 204	22 237	22 414	23 362	23 263	23 107	23 076	24 915	25 420	25 084	24 514	24 973	25 878
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adósságának negyedéves változása, milliárd forint													
adósság változása	-228	33	177	948	-99	-156	-31	1 839	505	-336	-570	459	906
ebből: tranzakció	21	148	-118	470	219	-261	10	1 470	444	-338	-706	898	397
átértékelődés	-249	-115	289	478	-318	105	-41	314	61	6	136	-440	508
egyéb volumenváltozás	0	0	6	0	0	0	0	55	0	-4	0	0	0
	2012 II. n.év	2012 III. n.év	2012 IV. n.év	2013 I. n.év	2013 II. n.év	2013 III. n.év	2013 IV. n.év	2014 I. n.év	2014 II. n.év	2014 III. n.év	2014 IV. n.év	2015 I. n.év	2015 II. n.év
A negyedéves nettó finanszírozási képesség a negyedéves GDP százalékában													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	4,4	3,3	3,3	2,1	3,2	5,5	1,7	-2,9	2,6	1,0	2,3	-0,4	6,6
Pénzügyi vállalatok (S.12)	0,1	0,6	-1,3	1,7	1,4	1,1	-1,5	1,5	-2,7	-0,3	-0,2	-5,8	-3,4
Államháztartás (S.13)	-1,7	-1,3	-3,3	-2,8	-2,1	-2,9	-1,8	-4,2	-3,9	-0,7	-1,4	-0,8	-1,1
Háztartások (S.14)	4,8	4,3	6,9	5,3	5,1	3,2	6,7	7,6	6,1	4,8	6,6	14,1	7,1
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	-0,1	-0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	0,2	0,7	1,8	0,0	1,1	-0,3	-0,1
Külföld (S.2)	-7,6	-6,8	-5,8	-6,4	-7,6	-6,7	-5,5	-2,7	-3,8	-4,8	-8,4	-6,8	-9,3
A négy negyedéves nettó finanszírozási képesség a négy negyedéves GDP százalékában													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	2,0	1,9	2,3	3,3	3,0	3,6	3,1	2,0	1,8	0,7	0,9	1,4	2,5
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-1,2	-0,6	-0,7	0,2	0,5	0,7	0,6	0,6	-0,5	-0,8	-0,5	-2,1	-2,3
Államháztartás (S.13)	-4,0	-3,2	-2,3	-2,3	-2,4	-2,8	-2,4	-2,7	-3,2	-2,6	-2,5	-1,7	-1,0
Háztartások (S.14)	5,4	5,7	5,3	5,4	5,4	5,1	5,1	5,6	5,9	6,2	6,2	7,7	8,0
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,7	0,7	0,9	0,7	0,2
Külföld (S.2)	-2,4	-3,9	-4,7	-6,6	-6,7	-6,6	-6,5	-5,6	-4,7	-4,2	-5,0	-6,0	-7,3
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a GDP százalékában a negyedév végén													
Államháztartás (S.13)	78,2	77,8	78,5	81,3	79,9	78,4	77,3	82,2	82,7	80,0	76,9	77,6	79,6
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a GDP százalékában a negyedév végén (éves GDP-adattal)*													
Államháztartás (S.13)			78,3				76,8				76,2		

*A KSH által 2015. szeptember 30-án publikált éves GDP-vel számított mutató. Bővebben lásd az 1-es számú lábjegyzetben.

Módszertani megjegyzések

1. A deviza-jelzáloghitelek árfolyamrögzítésének, forintosításának és az elszámolásnak a hatása a statisztikára

A lakossági jelzálog fedezetű devizahitelek a tényleges forintra váltásukig a devizahitelek között, az MNB hivatalos árfolyamán átszámított forintértéken szerepelnek a jegybanki statisztikákban. Az árfolyamrögzítés hatása a tényleges forintra váltásig a hitelintézetekkel és az egyéb pénzügyi közvetítőkkal szembeni pénzügyi derivatívaként jelenik meg a háztartások pénzügyi követeléseinek között. A derivátiva értéke megegyezik az érintett hitelállomány piaci devizaárfolyamon és a rögzített devizaárfolyamon kimutatott forint értékeinek különbségével.

A forintosításban érintett devizahitelek forintra váltása tranzakcióként kerül elszámolásra a pénzügyi számla-statisztikában, összhangban a monetáris statisztikával. A háztartások hitelállományának forintosításból származó csökkenése 2015 első negyedévében 344 milliárd forint volt, ami megegyezik a piaci devizaárfolyamon és rögzített devizaárfolyamon kimutatott hitelállományok különbségével. Ugyanakkor összeggel csökkent a forintosítás során a háztartások hitelintézetekkel és egyéb pénzügyi közvetítőkkal szembeni derivatívakövetelése. Ezáltal a forintosításnak nem volt hatása a háztartások és a pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képességére, viszont jelentős átértékelődési veszteségtől óvta meg a háztartásokat, 66 milliárd forint értékben 2014 negyedik negyedévében, 278 milliárd forint értékben 2015 első negyedévében.

Az első negyedévben a háztartások hitelállományának az elszámolásból származó csökkenése (370 milliárd forint) tranzakcióként került kimutatásra a pénzügyi számlákban. A hiteltartozással már nem rendelkező, elszámolásban résztvevő háztartások pénzügyi eszközei tranzakcióból eredően növekedtek az elszámolás miatt (közelítőleg 130 milliárd forinttal). Ennek megfelelően 2015 első negyedévében az elszámolás során a pénzügyi vállalatoktól kapott tőke-transzfer a becslések alapján mintegy 500 milliárd forinttal növelte a háztartások nettó finanszírozási képességét a pénzügyi számlákban. Az elszámolásnak 2015 második és harmadik negyedévében is hatása van a háztartások és a pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képességére, azonban az első negyedévinél jelentősen kisebb mértékben.

2. Az államháztartás mérlegjelentéseinek felhasználásával kapcsolatos bizonytalanságok

A teljes körű pénzügyi számlák adatainak összeállításakor már rendelkezésre álltak a központi költségvetési szervek és helyi önkormányzatok 2015 második negyedévére vonatkozó mérlegjelentései, a mérlegadatokat azonban – az első negyedévi mérlegjelentésekhez hasonlóan – nem kerültek közvetlenül felhasználásra, hanem szakértői becslések alapjául szolgáltak az államháztartás egyes követeléseinek és kötelezettségeinek meghatározásában (nyújtott kölcsönök, kereskedelmi hitelek). Ezek az adatok (és ezáltal a szektor nettó finanszírozási képessége) a későbbi adatközlésekben változhatnak.

3. A háztartások 2015. második negyedévi adataihoz kapcsolódó bizonytalanságok

A háztartások külföldi pénzügyi eszközeinek megfigyelése nem teljes körű, ezért a háztartási szektor külföldi pénzügyi megtakarításaira vonatkozó adatok bizonytalanságokat tartalmaznak a pénzügyi számlákban. A jövőbeni publikációk során a becült értékek változhatnak, illetve a későbbiekben beérkező tényadatok válthatják fel azokat.

A pénzügyi számlákhoz kapcsolódó tájékoztató adatok megjelenéséről

A jelen publikációval együtt közlésre kerültek az állami és önkormányzati tulajdonú nem pénzügyi nagyvállalatok főbb pénzügyi adatai, a pénzügyi számlák és fizetésimérleg-statisztikák, illetve a pénzügyi számlák és a monetáris mérlegstatisztikák közötti különbséget bemutató táblák, továbbá a közösségi (állami és önkormányzati) tulajdonú vállalatok pénzügyi mérlegét tartalmazó táblázatok. Ezek az alábbi hivatkozásra kattintva érhetők el: <http://www.mnb.hu/statisztika/statisztikai-adatok-informaciok/adatok-idosorok/xii-a-nemzetgazdasag-penzugyi-szamlai-penzugyi-eszkozok-es-kotelezettsegek-allomanyai-es-tranzakcioi/a-penzugyi-szamlakhoz-kapcsolodo-egyeb-adatok>.

Az adatrevíziók alakulása

A szektorok nettó finanszírozási képességének változása a 2015. I. negyedévről publikált teljes körű adatokhoz képest (milliárd forint)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015. I. n.év
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	0	0	0	0	-10	-3	-12	-78	-830	-42
Pénzügyi vállalatok (S.12)	0	0	0	0	2	-2	8	18	55	43
Államháztartás (S.13)	0	0	0	0	0	0	0	41	-1	14
Háztartások (S.14)	0	0	0	0	8	6	7	14	125	-3
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S.15)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-2
Külföld (S.2)	0	0	0	0	0	0	-2	6	654	-10

Az adatrevíziók a pénzügyi számlák adatforrásaiban és számítási eljárásokban történt változásokat tükrözik. A 2015. I. negyedévre vonatkozó teljes körű adatközléshez képest elsősorban a fizetésimérleg-statisztikában végrehajtott adatrevíziók hatására változtak az adatok. Jelentős eltérést okozott továbbá a pénzügyi számlákban az újonnan rendelkezésre álló 2014. évi vállalati mérlegadatokat feldolgozásából adódó változásoknak a korábbi becült adatokon történő átvezetése is, mely döntően a nem pénzügyi vállalatok és a háztartások szektorát érintette. Az államháztartás esetében a változások egy részét a kormányzati szektorba a tárgynegyedévben besorolt vállalatok adatainak átvezetése magyarázza, másik része pedig a frissített adatforrásokhoz, információkhoz köthető. Ez utóbbi revíziók elsősorban az államháztartás kereskedelmi hiteleit és az uniós támogatásokkal kapcsolatos követeléseket/kötelezettségeket érintették.

Hivatkozások:

[Összefoglaló táblázatok](#)

[Idősorok](#)

[Grafikonok](#)

[Módszertani kézikönyv](#)

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI IGAZGATÓSÁG

Elérhetőség:

Tel.: + 36 (1) 428-2750

Fax: + 36 (1) 429-8000

E-mail: sajto@mnb.hu